

Slovenski

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruge, z o. j. * List izhaja
redno vsak drugi petek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
števila stane 2 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Vodnikova ulica 2. — Telefon št. 196

hmeljar

Leto XI.

Celje, 4. oktobra 1940

Štev. 20

Hmeljevina je vzrok

Ponovno smo že opozarjali, kako važno, potrebno in koristno je, da odstranimo iz hmeljišča in uničimo hmeljevino takoj, ko porumeni listje. Pa se še vedno najdejo neverjetni Tomaži, ki pustijo hmeljevino v hmeljiščih, da se docela posuši in jo še potem porabijo za steljo ali podobno, namesto, da bi jo uničili. Hmeljevina spada v ogenj takoj, ko porumeni listje, ali pa jo damo vsaj na kompost in pošteno posujemo z živim apnom! Kdor hoče dobro sam sebi in svojemu hmelju, bo vsekakor storil tako.

Če pustimo hmeljevino predolgo v hmeljišču, si sami gojimo razne bolezni in škodljivce, ki nam povzročajo potem prihodnje leto več kot dovolj preglavice in škode na hmelju. O tem nam kaj dobro pričajo letošnje izkušnje čeških in nemških hmeljarjev. Tam so namreč lani pustili hmeljevino docela izzoreti, da bi jo prodali za vlakna. Prav do pozne zime so ležale butare hmeljevine ob hmeljiščih in nihče ni mislil tedaj, kako hude posledice bo to imelo. Prav zadnji čas se namreč tvori na hmeljskem zelenju obilo zimskih trosov peronospor, ki poskrbijo, da se nevarna bolezen v prihodnjem letu čim bolj širi. Tudi gosenice prosene večje se v hmeljevini najbolje zrede in pripravijo za zimo. In kakor so letos ugotovili, je nastopala peronospora najhujše v nasadih, kjer je hmeljevina dolgo ostala in jo sploh niso uničili. Gosenice prosene večje, ki jih je bilo prejšnja leta komaj opaziti, pa so se pojavile tod v takem obsegu, da so povzročale prav resno škodo. Polovico manj so pridelali kakor navadno in še ta pridelek je slab in vse to v prvi vrsti zaradi tega, ker niso pravočasno odstranili hmeljevine iz hmeljišč in jo uničili. Izkušnja je bila sicer dobra, vendar tudi precej draga.

Tudi pri nas občutimo preklicano resno nevarnost peronospor, pa tudi gosenice prosene

vešče so že nekajkrat resno grozile našemu hmelju. Zato pa ne gojimo nevarnih bolezni in škodljivcev v naših nasadih ter odstranimo hmeljevino iz hmeljišč ter jo temeljito uničimo takoj, ko porumeni listje.

Pravilnik za izvrševanje uredbe o hmelju

(Dalje.)

II. Trgovina s hmeljem.

Člen 9.

Trgovati s hmeljem smejo hmeljarske zadruge producentov in vsak trgovec, ki ima po zakonu o obratih pooblastilo za izvrševanje trgovskega obrta dotične stroke.

Člen 10.

(¹) Kupovati hmelj od pridelovalcev po vzorcu je prepovedano, razen na sejnih, ki jih prirejajo hmeljarska združenja.

(²) Za nakupovanje hmelja od pridelovalcev predpiše ban trgovinske uzance na podlagi predloga banovinske hmeljske komisije.

Člen 11.

(¹) Trgovci s hmeljem smejo v času hmeljske sezone zaposliti potrebno število nakupovalcev, ki kupujejo hmelj v njih imenu in za njih račun. Trgovec mora najkasneje do meseca julija vsakega leta, v sili pa tudi pozneje, prijaviti vse nakupovalce, ki jih namerava zaposlovati, združenju hmeljskih trgovcev, če ga ni, pa združenju trgovcev, ki je v hmeljskem okolišu, kjer bo hmelj nakupoval.

(²) Te prijave se morajo poslati obče upravnemu oblastvu prve stopnje. To oblastvo odloči po zaslišanju banovinske hmeljske komisije, katerim

prijavljenim osebam naj se izda, katerim pa naj se odreče legitimacija za nakupovanje hmelja.

(3) Hmeljarske zadruge producentov prijavijo svoje nakupovalce naravnost upravnemu oblastvu.

(4) Vsak nakupovalec sme nakupovati hmelj samo za trgovca, ki ga je prijavil in za katerega je dobil legitimacijo.

III. Oznamkovanje (signiranje) hmelja.

Člen 12.

(1) Ves v državi pridelani hmelj, ki se dá v promet zaradi izvoza v inozemstvo ali zaradi porabe v državi, mora biti uradno pregledan in oznamkovan po predpisih tega pravilnika.

(2) Hmelj, ki ga prodajo pridelovalci zadrugam ali trgovcem, se mora plombirati.

(3) Hmelj, ki ni oznamkovan oziroma plombiran po predpisih tega pravilnika, se ne sme dati v promet.

Člen 13.

(1) Pri oznamkovanju se oznamkuje hmelj, iz-
vzemši primer iz člena 19., takole:

1. v dravski banovini:

a) v štajerskem okolišu pridelani hmelj se oznamkuje: »Slovenski hmelj — Štajerski«;

b) v ostalih predelih dravske banovine izven štajerskega okoliša pridelani hmelj se označuje: »Slovenski hmelj«. Ta hmelj, pomešan z okolišnim hmeljem, se tudi oznamkuje za »Slovenski hmelj«;

2. v dunavski banovini:

v podunavskem okolišu pridelani hmelj se oznamkuje: »Bački hmelj«;

3. v banovini Hrvatski:

hmelj iz okoliša banovine Hrvatske se oznamkuje z oznako, ki jo določi banska oblast banovine Hrvatske.

4. Hmelj, ki se pridelava v državi izven krajev, navedenih pod 1., 2. in 3., se označa: »Hmelj«.

(2) Pristojni ban sme določiti za hmelj iz območja krajev hmeljskih okolišev (člen 3. uredb) posebne podoznake, ki dejansko označujejo podrobneje kraj, kjer je bil hmelj pridelan.

Člen 14.

Kontrola in oznamkovanje hmelja se vršita glede na:

a) kraj, kjer je bil hmelj pridelan;

b) leto proizvodnje;

c) pravilnost pridelka glede kakovosti;

č) kosmato (nečisto) težo posameznih tovorkov;

d) plombiranje in oznamkovanje s plombami in oznakami in morebitnimi podoznaki.

Člen 15.

(1) S plombiranjem se ugotovijo izvor hmelja, leto proizvodnje in približna teža posameznih tovorkov. Plombira stalni poverjenik banovinske hmeljske komisije v občini, v kateri biva pridelovalec. O opravljenem plombiranju izda poverjenik potrdilo po priloženem obrazcu.

(2) Plombirati se smejo samo tovorki, za katere poverjenik ugotovi, da so v redu. Tovorki se oznamujejo z imenom občine in številko začasnega potrdila, ki ga podpiše tudi lastnik hmelja. Duplikat potrdila se ne izdaja.

Člen 16.

Nadaljnjo kontrolo in oznamkovanje hmelja opravi banovinska hmeljska komisija po članih komisije za kontrolo in oznamkovanje hmelja v obstoječih hmeljarnah ali v drugih zasebnih ali javnih skladiščih, ki jih smatra za prikladna.

Člen 17.

Na podlagi začasnega potrdila (člen 15.) in ko so ugotovili, da je poverjenikova plomba nepoškodovana, ugotovijo organi za kontrolo in oznamkovanje hmelja izvor hmelja po okolišu, leto proizvodnje, kosmato težo posameznega tovorka ter okolnosti glede žveplanja in kakovosti, dajo oznake po členih 13. in 19., plombirajo in oznamkujejo hmelj, izdajo potrdilo o kontroli in odvzamejo hkrati začasno potrdilo.

Člen 18.

Prebasanje, žveplanje, egaliziranje in vsako drugo manipulacijo s hmeljem, ki ga je poverjenik plombiral, je dopustno opravljati samo pod nadzorstvom organa za kontrolo in oznamkovanje hmelja.

Člen 19.

(1) Hmelj iz hmeljskega okoliša, ki je mešan s hmeljem iz območja iste banovine, a je pridelan izven hmeljskega okoliša, izvzemši v primeru iz točke 1. b člena 13., dalje žveplani hmelj, ki je pomešan z nežveplanim, hmelj raznih letnikov in izvrženi (škartirani) hmelj dobi samo oznako »Hmelj«.

(2) Hmelj iz raznih banovin se sploh ne sme mešati.

(3) Za izvržen (škartiran) se smatra tak hmelj, ki je po mnenju kontrolnih organov tako slab, da bi mogel škoditi hmelju po točkah 1., 2. in 3. člena 13. Zoper odločbo kontrolnih organov je dopustna pritožba na banovinsko hmeljsko komisijo.

Člen 20.

(¹) Hmelj se mora basati po trgovinskih običajih.

(²) Posamezni tovorki se morajo plombirati tako, da tovorika ni mogoče odpreti, ne da bi se plomba poškodovala.

(³) Velikost in tip plombe določi banovinska hmeljska komisija.

(⁴) Plombe, ki jih uporabljajo poverjeniki v posameznih občinah, morajo imeti na eni strani napis »Banovinska hmeljska komisija banovine« ali okrajšano n. pr. B. H. K. Dr. B., na drugi strani pa eventualno tudi ime občine.

(⁵) Plombe, ki jih uporabljajo organi za kontrolo in oznamkovanje hmelja, imajo na eni strani napis »Banovinska hmeljska komisija banovine« ali okrajšano n. pr. B. H. K. Dr. B., na drugi strani napis »Kraljevina Jugoslavija«, pod tem pa ustrezno oznako z morebitno podoznako (člen 13.) oziroma oznako »Hmelj«.

(Konec prihodnjič.)

Vprašanja in odgovori

J. R. v B.: Mnogo smo pričakovali letos od hmelja, sedaj pa še vedno ni nobene prave kupčije. Kakšne ovire so napoti izvozu hmelja in ali se nihče ne briga, da bi jih odstranil?

Odgovor: Ovire, ki so letos napoti izvozu našega hmelja, so zelo različne in res ni mogoče obširneje pisati o njih; glavni krivec sedanjemu zatišju v hmeljski kupčiji pa je vsekakor nesiguren in nestalen mednarodni položaj. Vsi poklicani ter merodajni činitelji tostran in onstran morja pa se pošteno trudijo, da bi odstranili vse ovire in je zato upravičeno upanje, da bomo končno le še izvozili in vnovčili naš hmelj tudi letos.

F. P. v O.: Prodal sem nekaj hmelja, pa mi ga je kupec pri prevzemu zvržel, ko sem mu ga pripeljal. Ali ga morem prisiliti, da kupljeni hmelj tudi prevzame?

Odgovor: Če je hmelj kupljen na temelju uzanc, lahko prisilite kupca, da ga prevzame, če odgovarja kontrolnemu vzorcu. Sicer pa nemudoma prijavite zadevo v pisarni Banovinske hmeljske komisije v Žalcu, kjer dobite vsa potrebna tozadevna pojasnila. Kakor izgleda iz Vaše pritožbe, bi se nekateri kupci radi okoristili s sedanjim položajem in uvedli v kupčijo zopet stare nerednosti, ki smo jih zadnja leta že temeljito odpravili.

A. R. v P.: Zakaj pri nas ne uporabljajo hmeljevine za vlakna, da bi se vsaj to dalo spraviti v denar?

Odgovor: Zato, ker za enkrat menda še ni take sile in se zato še nihče ni tega oprijel.

Razno

Cene hmelju na Ogrskem so letos za 0,20 pengő, to je 1,75 din po kg višje kakor lani. Pivovarne so namreč sklenile s producenti dogovor, po katerem bodo prevzele in plačale prvovrstni hmelj po 5,50, drugovrstni po 5 in tretjevrstni po 4,50 pengő, to je po 47, odnosno 43 in

38 din za kg franko vagon. Znano je, da se pridela na Ogrskem le malo hmelja, ki ga redno pokupijo domače pivovarne in tudi plačajo zanj razmeroma visoko ceno.

Amerika hmelja vedno več izvažata in vedno manj uvažata, kar je z ozirom na sedanji mednarodni položaj čisto razumljivo. Tako so v času od septembra lanskega do marca letošnjega leta izvozili iz Amerike 26.314 stotov hmelja proti 16.790 stotov v isti dobi leta 1938/39, sedaj torej za 9524 stotov, to je 36 % več; v številne dežele, kamor ga prej sploh še nikoli niso, so v zadnji sezoni začeli Američani izvažati svoj hmelj, tako na primer v Guatemala, Kubo, Bolivijo, Brazilijo, Čile, Iran, Kolumbijo, Argentinijo, Kitajsko, Japonsko, Egipet itd. Uvoz hmelja v Ameriko pa je medtem seveda močno nazadoval. Tako so v času od septembra lanskega do marca letošnjega leta uvozili skupno le 25.062 stotov hmelja proti 32.647 stotov v isti dobi leta 1938/39; uvoz hmelja iz Nemčije, ki je bil prej zelo izdaten, se je namreč močno skrčil in v marcu sploh popolnoma prestal.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Hmeljska kupčija se še vedno ni prav razmahnila. Sicer se slej ko prej kupuje nekaj za domačo pivovarsko industrijo in izvoz v sosednje evropske države ter plačuje po 35—40 din za kg, vendar živahnije kupčije v večjem obsegu še vedno ni. Prekomorski izvoz namreč še vedno ni pričel in to zaradi vedno novih ovir in zaprek, ki se pojavljajo, ko se komaj nekatere posreči odstraniti. Vkljub temu pa je mnogo izgleda, da se bodo razmere vsaj za silo še pravočasno uredile in da se bo končno le dalo tudi letos še izvoziti naš hmelj, četudi morda precej pozneje kakor navadno.

Vojvodina: V hmeljski kupčiji še vedno prevladuje za ta čas nenavadno zatišje. Kupuje se le nekaj malega za domačo pivovarsko industrijo in plačuje po 30—40 din za kg, vendar je bilo prodanih na ta način komaj nekaj stotov. Kupčija za izvoz še vedno ni pričela. Vkljub temu, nič kaj prijetnemu pojavu v tem času pa so ostali hmeljarji mirni ter so prepričani, da bo končno le prišlo do izvoza in se bo dal hmelj vnovčiti.

Nemčija: V hmeljski kupčiji je položaj v glavnem nespremenjen. Slej ko prej se vrši v prvi vrsti in v večjem obsegu le nakupovanje iz prve roke ter se išče predvsem boljše blago, ki je letos splošno precej redko. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in se plačuje po 3,20 do 3,60 RM in le izjemoma ter po intervenciji NHPD tudi do 4 RM in nekaj čez za kg; ker je v našem klirinškem prometu s 1. t. m. vrednost marke zvišana od 14,80 na 17,82 din, preračunano po novem tečaju izgledajo cene znatno višje, namreč 57—64 in 71 din.

Českomoravska: Pri precej živahnem zanimanju in povpraševanju je prodanih doslej iz prve roke v okoliših Žateca že kakih 8000 stotov in bo to menda že blizu polovica letošnjega pridelka, ki je mnogo manjši, kakor se je pričakovalo in bo znašal le kakih 17.000 do 20.000 stotov. Zadnji čas so po odpravi carinske meje med Nemčijo in Českomoravskim protektoratom izdatno posegle v kupčijo tudi tvrdke iz Nemčije ter se plačuje sedaj 28—36 K, to je po našem klirinškem tečaju 42—54 din za kg. Seveda veljajo te cene le za boljše in najboljše blago, ki pa ga ni več dosti na razpolago, dočim se slabše blago ponuja znatno ceneje, vendar ni pravega kupca zanj. Kup-

čija za izvoz se še ni razvila. Podoben je položaj v okolišu Roudnice, kjer je tudi polovica letošnjega pridelka, ki bo znašal le kakih 4000 do 5000 stotov, iz prve roke že prodana; cene se gibljejo od 24—30 K, to je 36—45 din za kg.

Belgija: Pridelek hmelja v okolišu Poperinghe je letos precej manjši kakor lani, v okolišu Alost pa je nekaj večji. — Kupčija je že pričela in se plačuje po 20 do 26 in za najboljše blago izjemoma tudi do 30 bfrs za kilogram; koliko je to v našem denarju, zaenkrat ni mogoče preračunati, ker z Belgijo še nimamo nobenega plačilnega dogovora. Kupčija pa je bolj klavrna, ker ni dosti zanimanja in povpraševanja.

Splošno: Iz ostalih okolišev raznih držav ni nobenih zanesljivih novejših poročil.

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Repilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Meslo Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

HMELJARSKA ZADRUGA z o. j.

Skladišče Žalec

nudi svojim članom po najugodnejših cenah priznane prvovrstne Holderjeve škropilnice vseh vrst, traktorje za oranje in okopavanje, rasna sredstva za zatiranje bolezni in škodljivcev itd.